

Nói chung, thì trong 35 năm đ n c ng sinh s ng t i n c ngoài, bà con ng i Vi t chúng ta đã h i nh p khá thành công v i xã h i các qu c gia s t i.

C u c u th linebacker Đ t Nguy n trong đ i Dallas Cowboys. (Hìn

Năm 2010 đ c k nh là năm th 35 k t ngày đa s ng i Vi t b t đ u r i xa quê h ng đ t i đ nh c t i n c ngoài, sau khi ch đ Vi t Nam C ng Hòa t i mi n Nam s p đ vào ngày 30 tháng 4, 1975.

Th ng kê cho bi t là hi n có kho ng 3.5 tri u ng i Vi t đang sinh s ng t i trên 60 qu c gia trên th gi i. Trong s này, đông nh t là t i Hoa K v i trên 1.5 tri u ng i, r i đ n Pháp c 250 ngàn, Australia c 200 ngàn, Canada 150 ngàn v.v... T i n c Nga và các n c Đông Âu, thì có đ n 4-500 ngàn, ph n l n là dân đi t mi n B c Vi t Nam, trong đó có m t s di dân b t h p pháp. Còn t i Á Châu, thì riêng t i Cambodia có đ n 500 ngàn, t i Đài Loan, Đ i Hàn m i n c có đ n 100-200 ngàn, ph n l n là các cô dâu theo ch ng v n c. Đó là ch a k đ n s “lao đ ng h p tác” t i nhi u qu c gia nh Mã Lai, các n c Trung Đông, v.v... s ng i này ch c ng t i các n c đó trong kho ng th i gian đ c quy đ nh theo h p đ ng lao đ ng, ch không ph i là di dân v i quy ch “c trú v i n,” ho c đ c nh p t ch đ có t cách m t công dân c a qu c gia mình c ng .

Trong bài vi t này, chúng tôi s c g ng trình bày khái quát v tình hình sinh ho t c a s đông bà con ng i Vi t hi n đ nh c t i nhi u qu c gia trên th gi i, đ c bi t là t i các n c Âu M , d a theo các s li u và thông tin m i nh t có th thâu th p đ c. M y năm tr c đây, đã xu t hi n m t s cu n sách nh b “V Vang Dân Vi t” c a tác gi Tr ng Minh M , ho c b “Ng i Vi t H i Ngo i/ Vòng Quanh Th Gi i” c a tác gi Đ Thông Minh Nh t b n v.v... Đó là nh ng tài li u r t quý, đ c so n th o r t công phu, ghi l i nh ng s thành công v t b c c a m t s ng i Vi t h i ngo i, cũng nh v tình hình sinh ho t c a các c ng đ ng ng i Vi t i nhi u n c trên th gi i.

Nói chung, thì trong 35 năm đến nay người sinh sống tại nước ngoài, bà con người Việt chúng ta đã hình thành khá thành công với xã hội các quốc gia sở tại. Đi nhìn hình như ở Pháp, như sởn có sự gắn gũi, liên hệ giao tiếp với văn hóa, ngôn ngữ Pháp từ nhiều thế hệ trước đây, nên qua đến thế hệ thứ hai, thì người Việt đã có thể rất thoải mái sinh hoạt trong lòng xã hội Pháp và được người dân sở tại đánh giá cao hơn so với các di dân thuộc sắc tộc thiểu số khác rất nhiều. Ta sẽ phân tích chi tiết hơn với hiện tượng người hình thành công này trong một số lãnh vực như sau:

1- Về phương diện giáo dục và khoa học kỹ thuật

Có thể nói người Việt, nhất là con em thuộc thế hệ thứ hai đã rất thành công trong việc học và tại nhiều nước. Mỗi năm, hàng sinh và sinh viên Việt Nam đều chiếm lĩnh được nhiều phần thưởng vào loại cao nhất trong hệ thống các trường học tại Âu Châu cũng như tại Mỹ. Điều này cũng dễ hiểu, vì họ học tập dân tộc họ nên khi phải rời bỏ quê hương đi ra đi, thì chỉ có đôi bàn tay trắng, chẳng có mang theo được tài sản và tiền lương gì đâu. Bởi thế mà họ phải thôi thúc để mà cố gắng học tập mình trong việc mưu sinh, và nên để học được sống trong một môi trường xã hội hoàn toàn xa lạ so với quê hương bản quán của mình. Nhất là lũ con và cháu họ cha mẹ vất vả vất vả vất vả, nên phải ra sức mà học tập để có được một chỗ đứng, một nghề nghiệp vững chắc trong xã hội và nên đã nên có trình độ khoa học kỹ thuật và kinh tế phát triển cao để như tại các nước Âu Mỹ.

Nhiều nguồn thông tin đều đưa ra con số 300 ngàn chuyên viên tốt nghiệp đại học trở lên, như bằng thạc sĩ, tiến sĩ. Như vậy, thì so với nhân số trên 3 triệu người Việt hải ngoại, chúng ta có đến xấp xỉ 10% dân có bằng đại học. Đây quả là một tỉ lệ cao so với bất kỳ một dân tộc nào coi là văn minh tiến bộ nào. Hơn nữa, sinh viên Việt nam đều rất thành công tại những nơi đại học danh tiếng như Harvard, MIT, Yale, Stanford v.v... ở Mỹ, hay như Sorbonne, Cao Đẳng Sĩ Phàm... tại Pháp. Và khá nhiều chuyên gia đã được học tập tại các trường đánh giá cao, điển hình như Tiến Sĩ Trần Xuân Thuần, chuyên gia về ngành Vật Lý Thiên Thể (Astro-Physics), Bác Sĩ Nghiêm Đình Đạo, chuyên về khoa Giải Phẫu Mạch Máu và Ghép Cơ Quan tại Đại Học Pennsylvania, Bác Sĩ Daniel Trần Đình Dũng, Giám Đốc Trung Tâm Bệnh Parkinson của Đại Học UCI, Giáo Sĩ Nguyễn Xuân Vinh chuyên về Khoa Học Không Gian, Tiến Sĩ Phùng Liên Đoàn chuyên gia về ngành Vật Lý Hạt Nhân, Giáo Sĩ Phạm Xuân Yêm, Giám Đốc Nghiên Cứu thuộc Trung Tâm Nghiên Cứu Quốc Gia ở Pháp, Kỹ Sĩ Đặng Ngọc Ánh, chuyên gia chế tạo loại bom “Áp Nhị” v.v...

Lại còn phải kể đến một số các giáo sư đại học mà còn rất trẻ tuổi, mới vào tuổi đôi mươi. Và còn rất đông sinh viên xuất sắc mà được cấp phát học bổng sung túc trong nhiều năm để theo đuổi việc học tập và nghiên cứu tại các cơ sở đào tạo và nghiên cứu nổi danh trên thế giới, như học bổng của Bill & Melinda Gates Foundation, học bổng Rhodes Scholar v.v...

2 - Trong lãnh vực văn hóa nghệ thuật

Thế hệ nghệ thuật nhà nghiên cứu văn hóa kể kể như Thái Văn Kiểm, Vũ Kỳ ở Âu Châu, và nghệ sĩ, văn học như Nguyễn Đình Hòa, Huỳnh Sanh Thông đều có đóng góp quan trọng trong việc giới thiệu văn hóa Việt Nam đến với bạn bè quốc ngoài. Riêng nền sinh hoạt văn học và nghệ thuật đã đạt tới sự phát triển sâu rộng và rất nhiều sách báo được xuất bản, và được biết đến còn được phát hành trên mạng lưới điện tử toàn cầu, qua rất nhiều các loại trang nhà, các website, các blog. Các nhà văn, nhà thơ đã từng thành danh trước năm 1975 như Võ Phiến, Mai Thảo, Nguyên Sa, v.v... thì đã được tiếp nhận bởi thế hệ trẻ các nhà văn, nhà thơ rất là đông đảo, hùng hậu. Điệu này chứng tỏ sức sáng tác phong phú bên bờ văn học, trong đó không khí do thông thoáng tới các quốc gia dân chúng đa nguyên. Với sự phát triển mạnh mẽ của ngành truyền thông, sự giao lưu văn hóa và chuyển giao thông tin mỗi ngày thêm mau lẹ, và góp phần nào kể tới góp phần cho các công đồng nghệ thuật và Văn học và Nghệ thuật rất là rắc rối phức tạp mỗi ngày trên thế giới và với nhau, cũng như với đời sống dân tộc và quê hương bên ngoài Việt Nam.

Về lãnh vực sáng tác và trình diễn nghệ thuật, như số tiền bỏ vào kỹ thuật âm thanh cũng như hình ảnh, nghệ thuật và Văn học và Nghệ thuật cũng đạt tới trình độ phát triển và sinh hoạt rất cao trong các ngành điện ảnh cũng như ca vũ nhạc kịch. Được biết là ngành âm nhạc có sức thu hút sự đồng tình giới ái mộ. Điện ảnh như các Trung Tâm Thúy Nga, Asia đều liên tục công hiến cho công chúng nghệ thuật trình diễn văn nghệ thuật được sức, mà lại còn được ghi bằng hình, bắt đầu bằng VCR và tiến lên DVD được phát hành toàn thế giới. Về phía các nghệ sĩ đã từng nổi tiếng ở Việt Nam như trước năm 1975, thì vẫn còn tham gia sinh hoạt nghệ thuật mà được công chúng mến chuộng, điện ảnh như tài tử Kiều Chinh, nghệ sĩ Bích Thuần, ca sĩ Thanh Tuyên, Khánh Ly v.v...

Các đài phát thanh, truyền hình cũng được tổ chức khắp các thành phố mà có đông nghệ thuật và Văn học. Nhờ vậy mà việc phát hành tin tức cũng như sinh hoạt văn hóa xã hội của công đồng được triển khai dồi dào, góp phần tăng thêm mối liên kết giữa các thành viên trong công đồng, cũng như bên ngoài công đồng ngôn ngữ và văn hóa Việt nam như thế hệ trẻ, thế hệ ba của các gia đình được nhận nuôi ở nước ngoài.

Về sinh hoạt thể thao, thì nhiều thành phố lớn và nhỏ có tổ chức thi đấu như môn thể thao mà nghệ thuật và Văn học và Nghệ thuật thích như bóng tròn, bóng bàn, bóng chuyền. Được biết các võ đường dạy môn võ Việt Nam, Nhu đạo, Taekondo, Karate, và nhất là môn “Võ đường sinh, khí công” cho giới cao niên, thì đều thu hút sự đồng tình của dân chúng, tạo thành phong trào rèn luyện thân thể, bỏ qua sự sợ hãi. Một số võ sĩ được viên thể thao đã trở thành nổi tiếng, ngay cả với giới hâm mộ nghệ thuật và Văn học và Nghệ thuật trong môn “banh cà na” (football của Mỹ).

3 - Trong lãnh v c kinh doanh

T ng đ i ng i Vi t h i ngo i đã khá thành công trong lãnh v c kinh doanh đ các ngành ngh , t buôn bán l , đi u hành các c s đ ch v , m các nhà hàng ăn u ng gi i khát cho đ n mua bán nhà c a, đ a c, các c s chuyên v b o hi m v.v... Ng i Vi t cũng khá thành công trong đ ch v chăm sóc móng tay (M g i là ngh làm nail), t o công ăn vi c làm cho bi t bao nhiêu ng i, mà không đòi h i ph i đ c đào t o chuyên môn ph c t p và dài ngày so v i các ngh khác.

H u h t các bác sĩ, nha sĩ, d c sĩ t t nghi p t tr c năm 1975, thì đ u đã qua đ c k thi đ l y đ c b ng hành ngh (licence) t i các qu c gia Âu M . Khác v i ngh lu t s M , thì ch có th h th hai m i có th thi đ u t ng đ i d dàng đ có th hành ngh . Hi n có đ n trên 1,000 lu t s g c Vi t mà đang hành ngh riêng t i M (practicing lawyer). Và dĩ nhiên s bác sĩ, nha sĩ, d c sĩ tr đang hành ngh cũng ph i lên đ n con s nhi u ngàn ng i. L p chuyên viên v lu t pháp, cũng nh v y t này th ng làm vi c trong các c s có quy mô l n c a ng i M , nên d thi th tài năng chuyên môn cao c p c a mình.

Còn v các c s kinh doanh trong các ngành ngh khác do ng i Vi t đi u hành, thì tuy ch a có l n lao l m, nh ng đã t o c h i cho m t s ch nh ân đ t t i danh hi u tri u phú c theo tiêu chu n c a xã h i M . Đi n hình nh h th ng Lee's Sandwich chuyên bán bánh mì, bánh ng t, thì đã có đ n m y ch c c s kinh doanh t i nhi u thành ph t i M , mà có đông ng i Vi t c ng . (Còn ti p)